

Spis treści

O czym jest ta książka 5

Pamięć po Jałcie

Polska pamięć – dzisiaj. Co pozostaje? Trwały ślad
i mechanizmy niepamiętania..... 9

Czy pamięć sprzyja rozwojowi demokracji?25

Trzy polskie niepodległości: 1918, 1989, 1993 36

Prawdziwy koniec wojny. Zerwanie i ciągłość w historii..... 69

Historia strachu w Polsce. Projekt badań 94

Czy ironia może być językiem prawdy? Kilka uwag
epistemologicznych na temat „pamfletu historycznoliterackiego” ... 103

Samobójstwo i polska „dziwaczność” 119

Sąsiedzi, wolność, trauma

Wielkie deportacje środkowoeuropejskie z lat 1939–1950
w perspektywie aksjologicznej. Wyzwanie dla literatury135

„Literatura pograniczna” i dylematy Europy Środkowej174

Wolność pisana po Jałcie

Formacja duchowa „pojałtańskiego pesymizmu”193

Wolność pisana po Jałcie 208

Polska Miłosza, Polska Herberta 225

Polskich pisarzy kłopoty z wolnością. Przypadek Nowej Fali..... 252

Julian Kornhauser i Grudzień 1970 279

O czym lepiej nie mówić w Polsce

Władcy słów293

Strefy chronione. Literatura i tabu w epoce pojałtańskiej303

Polskie myślozbrodnie, czyli O czym lepiej nie mówić głośno w Polsce	334
Irak i „dusza polska”. Moralne aspekty „narracji irackiej” w mediach polskich	388
Język Radia Maryja i język medycyny.....	412
Esesman Aue i kłamstwo Europy	427

Przejście przez próg

Dlaczego upadek komunizmu zaskoczył literaturę polską?	439
Dlaczego właściwie polscy pisarze odrzucili komunizm – i co z tego wynikło.....	469
Sytuacja pisarza polskiego po roku 1989.....	498
Literatura trzydziestolecia	517

Gdańsk, wolność, przyszłość

Gdańsk: nowa tożsamość	525
Mity i prawdy nowej gdańskiej pamięci.....	545
Prawdziwy uniwersytet.....	564

Wykaz pierwodruków	579
Indeks osobowy	583

Recenzja

prof. dr hab. Anna Legeżyńska

Redakcja i korekta

Piotr Sitkiewicz, Krystyna Chwin

Projekt okładki

Karol Polak, Damian Chrul

Skład i łamanie

Damian Chrul

Zdjęcie na stronie tytułowej

Artur Hutnik/Testigo Documentary

Indeks osób

Anna Świtalska-Jopek

Wydanie I, Gdańsk 2022

© Copyright by Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna
im. Josepha Conrada Korzeniowskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański, Wydawnictwo Uniwersytetu
Gdańskiego

Na prace nad książką przyznane zostało Stypendium Kulturalne
Miasta Gdańska, 2021

**Publikacja dofinansowana przez Wydział Filologiczny
Uniwersytetu Gdańskiego**

WOJEWÓDZKA I MIEJSKA
BIBLIOTEKA PUBLICZNA
IM. JOSEPHA CONRADA
KORZENIOWSKIEGO
W GDAŃSKU

GDAŃSK

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Wydawnictwo
Uniwersytetu
Gdańskiego

Wydawcy:

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna
im. Josepha Conrada Korzeniowskiego
Targ Rakowy 5/6
80-806 Gdańsk
www.wbpg.org.pl

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121
81-824 Sopot
www.wydawnictwo.ug.edu.pl

ISBN 978-83-89285-37-9
ISBN 978-83-8206-366-0